

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักบัญชีสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ที่มีต่อการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นของนักบัญชีในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ที่มีต่อการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง การศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาโดยใช้แบบสอบถามนักบัญชีสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 จำนวน 32 คน และนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอนมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของความคิดเห็นนักบัญชีสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ที่มีต่อการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง นำเสนอผลการวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักบัญชี จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	1	3.10
หญิง	31	96.90
รวม	32	100.00

จากตาราง 1 พบว่านักบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 96.90 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 3.10

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักบัญชีจำแนกตามช่วงอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
20-30 ปี	21	65.60
31-40 ปี	3	9.40
41-50 ปี	7	21.90
51-60 ปี	1	3.10
รวม	32	100.00

จากตาราง 2 พบว่านักบัญชีส่วนใหญ่มีอายุ 20-30ปี คิดเป็นร้อยละ 65.60 รองลงมา อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.90 อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.40 และอายุ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.10

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักบัญชีจำแนกตามการศึกษาขั้นสูงสุด

การศึกษาขั้นสูงสุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปวท. ปวส.	9	28.10
ปริญญาตรี	20	62.50
ปริญญาโท	3	9.40
รวม	32	100.00

จากตาราง 3 พบว่านักบัญชีส่วนใหญ่มี การศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 62.50 รองลงมา มีการศึกษาระดับ ปวท. ปวส. คิดเป็นร้อยละ 28.10 และการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 9.40

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของนักบัญชีจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี

ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชีราชการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-5 ปี	22	68.75
6-10 ปี	2	6.25
11-15 ปี	2	6.25
16-20 ปี	4	12.51
21-25 ปี	1	3.12
มากกว่า 25 ปี	1	3.12
รวม	32	100.00

จากตาราง 4 พบว่านักบัญชีส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานด้านบัญชีราชการ 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.75 รองลงมา 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.51 6-10 ปี 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.25 และ 21-25 ปี มากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.12

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของนักบัญชีจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่บัญชี	11	34.38
เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 2-5	4	12.50
อาจารย์อัตราจ้าง	8	25.00
อาจารย์ 1	3	9.37
อาจารย์ 2	6	18.75
รวม	32	100.00

จากตาราง 5 พบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่บัญชี คิดเป็นร้อยละ 34.38 รองลงมาเป็นอาจารย์อัตราจ้าง คิดเป็นร้อยละ 25.00 อาจารย์ 2 คิดเป็นร้อยละ 18.75 เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 2-5 คิดเป็นร้อยละ 12.50 และอาจารย์ 1 คิดเป็นร้อยละ 9.37

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของนักบัญชีจำแนกตามลักษณะงาน

ลักษณะงาน	จัดทำ จำนวน (คน)	จัดทำ ร้อยละ	ไม่จัดทำ จำนวน (คน)	ไม่จัดทำ ร้อยละ
จัดทำสมุดขั้นต้น	29	90.60	3	9.40
จัดทำสมุดขั้นปลาย	29	90.60	3	9.40
จัดทำรายงานงบการเงิน	30	93.80	2	6.20
จัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี	29	90.60	3	9.40
ควบคุมและตรวจสอบบัญชี	30	93.80	2	6.20
อื่นๆ เช่น จัดทำบัญชีทุกขั้นตอน	10	31.20	22	68.80

จากตาราง 6 พบว่านักบัญชีส่วนใหญ่ ทำหน้าที่จัดทำรายงานงบการเงิน จัดทำการควบคุมและตรวจสอบบัญชี คิดเป็นร้อยละ 93.80 จัดทำสมุดขั้นต้น จัดทำสมุดขั้นปลาย และจัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี คิดเป็นร้อยละ 90.60

สำหรับนักบัญชีส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำบัญชีทุกขั้นตอน คิดเป็นร้อยละ 68.80 รองลงมาไม่ได้จัดทำสมุดขั้นต้น ไม่ได้จัดทำสมุดขั้นปลาย และไม่ได้จัดทำเอกสารประกอบการบันทึกการคิดเป็นร้อยละ 9.40 และไม่ได้จัดทำรายงานงบการเงิน ควบคุมและตรวจสอบบัญชี คิดเป็นร้อยละ 6.20

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของนักบัญชีจำแนกตามสังกัดสถานศึกษา

สังกัดสถานศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิทยาลัยเทคนิค	8	25.00
วิทยาลัยอาชีวศึกษา	4	12.50
วิทยาลัยสารพัดช่าง	2	6.25
วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยี	4	12.50
วิทยาลัยการอาชีพ	14	43.75
รวม	32	100.00

จากตาราง 7 พบว่านักบัญชีส่วนใหญ่อยู่ในสังกัดวิทยาลัยการอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 43.75 รองลงมา สังกัดวิทยาลัยเทคนิค คิดเป็นร้อยละ 25 สังกัดวิทยาลัยอาชีวศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยีคิดเป็นร้อยละ 12.50 และวิทยาลัยสารพัดช่างคิดเป็นร้อยละ 6.25

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละของนักบัญชีจำแนกตามการได้รับการอบรมบัญชีเกณฑ์คงค้าง

การได้รับการอบรมบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคยอบรม (31 ครั้ง)	22	68.75
ไม่เคยได้รับการอบรม	10	31.25
รวม	32	100.00

จากตาราง 8 พบว่ามีนักบัญชีส่วนใหญ่เคยอบรมบัญชีเกณฑ์คงค้าง คิดเป็นร้อยละ 68.75 และรองลงมาไม่เคยได้รับการอบรม คิดเป็นร้อยละ 31.25

ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละ ของนักบัญชีจำแนกตาม การได้เข้ารับการฝึกอบรมการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

การได้เข้ารับการฝึกอบรมการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
Microsoft Office เช่น Excel word	18	56.25
โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี เช่น โปรแกรม Express GL SAP	10	31.25
โปรแกรม อื่นๆ เช่น Acces Power Point	4	12.50
รวม	32	100.00

จากตาราง 9 พบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่เข้ารับการศึกษาอบรมการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Microsoft Office เช่น Excel word คิดเป็นร้อยละ 56.25 รองลงมาโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี เช่น โปรแกรม Express GL SAP คิดเป็นร้อยละ 31.25 และ โปรแกรมอื่นๆ เช่น Access Power Point คิดเป็นร้อยละ 12.50

ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละของนักบัญชีจำแนกตามการได้เริ่มจัดหางบการเงินตั้งแต่ปีพ.ศ.

การได้เริ่มจัดหางบการเงินตั้งแต่ปี พ.ศ.	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปี พ.ศ. 2546	29	90.60
ปี พ.ศ. 2547	3	9.40
รวม	32	100.00

จากตาราง 10 พบว่านักบัญชีส่วนใหญ่ได้เริ่มจัดหางบการเงินตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2546 คิดเป็นร้อยละ 90.60 และรองลงมาปี พ.ศ. 2547 คิดเป็นร้อยละ 9.40

ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละของนักบัญชีจำแนกตามการได้ปิดบัญชีเกณฑ์คงค้าง

การได้ปิดบัญชีเกณฑ์คงค้าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยปิด	4	12.50
ปิด 1 ครั้ง	28	87.50
ปิด 2 ครั้ง	0	0.00
รวม	32	100.00

จากตาราง 11 พบว่านักบัญชีส่วนใหญ่ได้ ปิดบัญชีเกณฑ์คงค้าง 1 ครั้ง คิดเป็น ร้อยละ 87.50 และรองลงมาไม่เคยปิดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 12.50

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

ตาราง 12 แสดงจำนวนและร้อยละของนักบัญชีจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง	ระดับความรู้ความเข้าใจ			
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (ร้อยละ)
เอกสารความรู้ความเข้าใจเรื่องเอกสารขั้นต้นที่ใช้ในการบันทึกบัญชี	30 (93.80)	2 (6.20)	0 (0.00)	32 (100.00)
ความรู้ความเข้าใจเรื่องสมุดและทะเบียนที่ใช้ในการบันทึกบัญชี	32 (100.00)	0 (0.00)	0 (0.00)	32 (100.00)
ความรู้ความเข้าใจเรื่องรายงานต่างๆ ที่ใช้ในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง	27 (84.40)	5 (15.60)	0 (0.00)	32 (100.00)
ค่าเฉลี่ยรวม	30 (92.73)	2 (7.27)	0 (0.00)	32 (100.00)

จากตาราง 12 พบว่า ส่วนใหญ่นักบัญชีมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 92.73 เมื่อพิจารณารายละเอียดในกลุ่มระดับมากของแต่ละด้านพบว่า ด้านการมีความรู้ความเข้าใจสมุดและทะเบียนที่ใช้ในการบันทึกบัญชี คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา เรื่องเอกสารขั้นต้นที่ใช้ในการบันทึกบัญชี คิดเป็นร้อยละ 93.80 และเรื่องรายงานต่างๆ ที่ใช้ในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง คิดเป็นร้อยละ 84.40 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

ตาราง 13 แสดงจำนวนและร้อยละของนักบัญชีจำแนกตามปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของนักบัญชี

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ	ระดับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ			
	มาก จำนวน (ร้อยละ)	ปานกลาง จำนวน (ร้อยละ)	น้อย จำนวน (ร้อยละ)	รวม จำนวน (ร้อยละ)
ความสมบูรณ์ของค้ำคู่มือ	18(56.30)	11(34.40)	3(9.40)	32(100.00)
การสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา	12(37.50)	17(53.10)	3(9.40)	32(100.00)
การสนับสนุนจากครูผู้สอนบัญชี ในสถานศึกษา	0(0.00)	12(37.50)	20(62.50)	32(100.00)
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูป	0(0.00)	4(12.50)	28(87.50)	32(100.00)
ความสามารถของบุคลากรในการจัดทำบัญชีคงค้าง	2(6.30)	11(34.40)	19(59.40)	32(100.00)
ค่าเฉลี่ยรวม	6(20.00)	11(34.40)	15(45.60)	32(100.00)

จากตาราง 13 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างของนักบัญชี ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 45.60 แสดงว่านักบัญชีส่วนใหญ่ เห็นว่าการในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง โดยรวมยังไม่ประสบผลสำเร็จและเมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จไม่ได้แก่ นักบัญชีส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 87.50 ขาดการสนับสนุนจากครูผู้สอนบัญชีในสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 62.50 และจำนวนบุคลากรในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างยังไม่เพียงพอ ร้อยละ 59.40

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

ตาราง 14 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของนักบัญชี จำแนกตามระดับความคิดเห็นของ
ปัญหาด้านการกระบวนกรจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้าง

ปัญหาด้านกระบวนกร	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1) ระบบบัญชีตามเกณฑ์คงค้างมีขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน เข้าใจยาก	7 (21.90)	17 (53.10)	1 (3.10)	5 (15.60)	2 (6.30)	3.69	มาก
2) มีเอกสารประกอบใบสำคัญการบันทึกบัญชีมากเกินไป	15 (46.90)	12 (37.50)	2 (6.30)	3 (9.40)	0 (0.00)	4.22	มาก
3) จัดทำสมุดและทะเบียนมากเกินไป	13 (40.60)	11 (34.40)	2 (6.30)	6 (18.80)	0 (0.00)	3.97	มาก
4) ทำการตรวจสอบความถูกต้องได้ยาก	6 (18.80)	9 (28.10)	7 (21.90)	8 (25.00)	2 (6.30)	3.28	ปานกลาง
5) ออกรายงานการเงินได้ช้าไม่ทันเวลาผิดพลาดอยู่เสมอ	9 (28.10)	10 (31.30)	3 (9.40)	9 (28.10)	1 (3.10)	3.53	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม						3.74	มาก

จากตาราง 14 พบว่าปัญหาด้านการกระบวนกรจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างในภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.74 เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียดจากมากไปหาน้อย พบว่า

ในกลุ่มระดับมากปัญหาที่เกิดขึ้น ได้แก่ มีเอกสารประกอบใบสำคัญการบันทึกบัญชีมากเกินไป มีค่าเฉลี่ย 4.22 รองลงมาปัญหาจัดทำสมุดและทะเบียนมากเกินไป มีค่าเฉลี่ย 3.97 ระบบบัญชีตามเกณฑ์คงค้างมีขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อนเข้าใจยาก มีค่าเฉลี่ย 3.69 ออกรายงานการเงินได้ช้าไม่ทันเวลาผิดพลาดอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.53 และปัญหาสุดท้ายในระดับปานกลางได้แก่ การทำการตรวจสอบความถูกต้องได้ยาก มีค่าเฉลี่ย 3.28

ตาราง 15 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของนักบัญชี จำแนกตามระดับความคิดเห็นของ
ปัญหาด้านคู่มือการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้าง

ปัญหาด้านคู่มือ	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1) ไม่มีคู่มือ	2 (6.30)	5 (15.60)	0 (0.00)	23 (71.90)	2 (6.30)	2.44	น้อย
2) คู่มืออ่านแล้วเข้าใจยาก	0 (0.00)	5 (15.60)	11 (34.40)	15 (46.90)	1 (3.10)	2.63	ปานกลาง
3) คู่มือไม่ครบถ้วน มีตัวอย่างน้อยเกินไป	3 (9.40)	8 (25.00)	9 (28.10)	12 (37.50)	0 (0.00)	3.06	ปานกลาง
4) คู่มือไม่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	1 (3.10)	3 (9.40)	17 (53.10)	9 (28.10)	2 (6.30)	2.75	ปานกลาง
5) คู่มือไม่ละเอียด ยกแก่การค้นหา	1 (3.10)	3 (9.40)	11 (34.40)	15 (46.90)	2 (6.30)	2.56	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						2.68	ปานกลาง

จากตาราง 15 พบว่าปัญหาด้านคู่มือการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้าง ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.68 เมื่อพิจารณารายละเอียดจากมากไปหาน้อยพบว่า

ในกลุ่มระดับปานกลางได้แก่ นักบัญชีมีปัญหาในด้านคู่มือไม่ครบถ้วนมีตัวอย่างน้อยเกินไป มีค่าเฉลี่ย 3.06 รองลงมา คือ ด้านคู่มือไม่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ย 2.75 คู่มืออ่านแล้วเข้าใจยาก มีค่าเฉลี่ย 2.63 คู่มือไม่ละเอียด ยกแก่การค้นหา มีค่าเฉลี่ย 2.56 และปัญหาอยู่ในระดับน้อย ได้แก่การไม่มีคู่มือ มีค่าเฉลี่ย 2.44

ตาราง 16 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของนักบัญชี จำแนกตามระดับความคิดเห็นของ
ปัญหาด้านสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

ด้านสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1) ไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร	1 (3.10)	8 (25.00)	3 (9.40)	18 (56.30)	2 (6.30)	2.63	ปานกลาง
2) ไม่ได้รับการสนับสนุนจากครูผู้สอน	3 (9.40)	9 (28.10)	6 (18.80)	12 (37.50)	2 (6.30)	2.97	ปานกลาง
3) ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญทาง ด้านบัญชี	3 (9.40)	5 (15.60)	6 (18.80)	18 (56.30)	0 (0.00)	2.78	ปานกลาง
4) ไม่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และ งบประมาณ	2 (6.30)	6 (18.80)	2 (6.30)	20 (62.50)	2 (6.30)	2.56	ปานกลาง
5) ครูผู้สอนบัญชีไม่สนใจในการแก้ ปัญหาด้านบัญชี	2 (6.30)	14 (43.80)	6 (18.80)	10 (31.30)	0 (0.00)	3.25	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						2.83	ปานกลาง

จากตาราง 16 พบว่า ปัญหาด้านสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนภาพรวม
อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.83 เมื่อพิจารณารายละเอียดจากมากไปหาน้อย พบว่าครูผู้สอน
บัญชีไม่สนใจในการแก้ปัญหาด้านบัญชี มีค่าเฉลี่ย 3.25 รองลงมาไม่ได้รับการสนับสนุนจากครูผู้
สอน มีค่าเฉลี่ย 2.97 ผู้บริหารสถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญทางด้านบัญชี มีค่าเฉลี่ย 2.78 ไม่ได้
รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ย 2.63 และ ไม่ได้รับการสนับสนุนอุปกรณ์และงบประมาณ มี
ค่าเฉลี่ย 2.56

ตาราง 17 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของนักบัญชี จำแนกตามระดับความคิดเห็นของ
ปัญหาด้านเทคโนโลยีการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้าง

ด้านเทคโนโลยี	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1) ไม่มีคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ช่วยในการทำงาน	9 (28.10)	1 (3.10)	0 (0.00)	20 (62.50)	2 (6.30)	2.84	ปานกลาง
2) คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เก่า ไม่มีคุณภาพ	11 (34.40)	1 (3.10)	0 (0.00)	18 (56.3)	2 (6.30)	3.03	ปานกลาง
3) คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ไม่เพียงพอ	9 (28.10)	5 (15.60)	0 (0.00)	16 (50.00)	2 (6.30)	3.09	ปานกลาง
4) ไม่มีโปรแกรมสำเร็จรูปด้านบัญชีช่วยในการปฏิบัติงานและออกรายงานต่าง ๆ	26 (81.30)	3 (9.40)	0 (0.00)	1 (3.10)	2 (6.30)	4.66	ดี
5) คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เพิ่มขีดความสามารถไม่ได้	4 (12.50)	14 (43.80)	0 (0.00)	12 (37.50)	2 (6.30)	3.19	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						3.36	ปานกลาง

จากตาราง 17 พบว่าปัญหาด้านเทคโนโลยีการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.36 เมื่อพิจารณารายละเอียดจากมากไปหาน้อย พบว่าไม่มีโปรแกรมสำเร็จรูปด้านบัญชีช่วยในการปฏิบัติงานและออกรายงานต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 4.66 รองลงมาคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์เพิ่มขีดความสามารถไม่ได้มีค่าเฉลี่ย 3.19 คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ไม่เพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.09 คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เก่าไม่มีคุณภาพมีค่าเฉลี่ย 3.03 และไม่มีคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ช่วยในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 2.84

ตาราง 18 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของนักบัญชี จำแนกตามระดับความคิดเห็นของ
ปัญหาด้านบุคลากร

ด้านบุคลากร	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
1) นักบัญชีไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง	0 (0.00)	0 (0.00)	4 (12.50)	26 (81.30)	2 (6.30)	2.06	น้อย
2) นักบัญชีไม่ได้เข้ารับการอบรม	8 (25.00)	3 (9.40)	0 (0.00)	21 (65.60)	0 (0.00)	2.94	ปานกลาง
3) นักบัญชีขาดการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ เช่น การเงินและพัสดุ	1 (3.10)	2 (6.30)	7 (21.90)	22 (68.80)	0 (0.00)	2.44	น้อย
4) นักบัญชีไม่มีความรู้และไม่ได้รับการพัฒนาด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ	2 (6.30)	16 (50.00)	4 (12.50)	10 (31.30)	0 (0.00)	3.31	ปานกลาง
5) นักบัญชีมีจำนวนน้อยแต่ปริมาณงานมากเกินไป	22 (68.80)	6 (18.80)	2 (6.30)	2 (6.30)	0 (0.00)	4.50	มากที่สุด
6) ปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นกับผลตอบแทนที่ได้รับน้อยเกินไป	16 (50.00)	10 (31.30)	4 (12.50)	2 (6.30)	0 (0.00)	4.25	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม						3.25	ปานกลาง

จากตาราง 18 พบว่าปัญหาด้านบุคลากรในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดจากมากไปหาน้อย พบว่า นักบัญชีมีจำนวนน้อยแต่ปริมาณงานที่ทำมากเกินไป มีค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมา ปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นกับผลตอบแทนที่ได้รับน้อยเกินไป มีค่าเฉลี่ย 4.25 นักบัญชีไม่มีความรู้และไม่ได้รับการพัฒนาด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ย 3.31 นักบัญชีไม่ได้เข้ารับการอบรม มีค่าเฉลี่ย 2.94 นักบัญชีขาดการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ เช่น การเงินและพัสดุค่าเฉลี่ย มี 2.44 และนักบัญชีไม่มีความรู้ความเข้าใจในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง มีค่าเฉลี่ย 2.06

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในด้านต่างๆ ของปัญหาการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้าง

ปัญหาของการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
ด้านกระบวนการ	3.74	มาก
ด้านคู่มือ	2.68	ปานกลาง
ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารและครูผู้สอน	2.83	ปานกลาง
ด้านเทคโนโลยี	3.36	ปานกลาง
ด้านบุคลากร	3.25	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.36	ปานกลาง

จากตาราง 19 พบว่าปัญหาของการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างในภาพรวมมีปัญหายุ่งในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.36 เมื่อพิจารณารายละเอียดจากมากไปหาน้อยพบว่าในด้านกระบวนการ มีปัญหายุ่งในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.74 รองลงมาด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.36 ด้านบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.25 ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหารและครูผู้สอน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.83 และ ด้านคู่มืออยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.68

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงาน และข้อเปรียบเทียบ
ระหว่างปัญหาในด้าน การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

ตาราง 20 แสดงจำนวน ร้อยละ ความสัมพันธ์ระหว่างโปรแกรมที่ช่วยในการทำงาน บัญชีเกณฑ์
คงค้างด้วยมือ จำแนกตาม ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูล	โปรแกรมที่ช่วยในการทำงาน			
	MS. Word	MS. Excel	Access	รวม
การศึกษา				
ปวท. ปวส.	1 (3.12)	8 (25.00)	0 (0.00)	9 (28.12)
ปริญญาตรี	3 (9.37)	15 (46.88)	2 (6.25)	20 (62.50)
ปริญญาโท	0 (0.00)	3 (9.37)	0 (0.00)	3 (9.37)
รวม	4 (12.50)	26 (81.25)	2 (6.25)	32 (100.00)
ประสบการณ์				
1 – 5 ปี	4 (12.50)	17 (53.13)	1 (3.12)	22 (68.75)
6 – 10 ปี	0 (0.00)	1 (3.12)	1 (3.13)	2 (6.25)
11 – 15 ปี	0 (0.00)	2 (6.25)	0 (0.00)	2 (6.25)
16 – 20 ปี	0 (0.00)	4 (12.50)	0 (0.00)	4 (12.50)
21 – 25 ปี	0 (0.00)	1 (3.12)	0 (0.00)	1 (3.12)
มากกว่า 25 ปี	0 (0.00)	1 (3.13)	0 (0.00)	1 (3.13)
รวม	4 (12.50)	26 (81.25)	2 (6.25)	32 (100.00)

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อมูล	โปรแกรมที่ช่วยในการทำงาน			
	MS. Word	MS. Excel	Access	รวม
ตำแหน่ง				
อาจารย์อัตราจ้าง	1 (3.12)	6 (18.75)	1 (3.13)	8 (25.00)
เจ้าหน้าที่บัญชี	2 (6.25)	9 (28.13)	0 (0.00)	11 (34.38)
เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 2 – 5	0 (0.00)	3 (9.38)	1 (3.12)	4 (12.50)
อาจารย์ 1	0 (0.00)	3 (9.37)	0 (0.00)	3 (9.37)
อาจารย์ 2	1 (3.13)	5 (15.62)	0 (0.00)	6 (18.75)
รวม	4 (12.50)	26 (81.25)	2 (6.25)	32 (100.00)
หน่วยงานที่สังกัด				
วิทยาลัยเทคนิค	0 (0.00)	8 (25.00)	0 (0.00)	8 (25.00)
วิทยาลัยอาชีวศึกษา	0 (0.00)	4 (12.50)	0 (0.00)	4 (12.50)
วิทยาลัยสารพัดช่าง	0 (0.00)	2 (6.25)	0 (0.00)	2 (6.25)
วิทยาลัยเกษตรกรรมและ เทคโนโลยี	2 (6.25)	2 (6.25)	0 (0.00)	4 (12.50)
วิทยาลัยการอาชีพ	2 (6.25)	10 (31.25)	2 (6.25)	14 (43.75)
รวม	4 (12.50)	26 (81.25)	2 (6.25)	32 (100.00)
การได้รับการอบรมการจัดทำบัญชี				
เกณฑ์คงค้าง				
เคยอบรม	1 (3.12)	8 (25.00)	1 (3.12)	10 (31.24)
ไม่เคยอบรม	3 (9.38)	18 (56.25)	1 (3.13)	22 (68.76)
รวม	4 (12.50)	26 (81.25)	2 (6.25)	32 (100.00)

จากตาราง 20 ความสัมพันธ์ระหว่างโปรแกรมที่ช่วยในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง
ด้วยมือ โดยรวมใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 81.25 ใช้ MS. Word ร้อยละ 12.50 และ Access
ร้อยละ 6.25

เมื่อจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้โปรแกรม MS.Word MS. Excel Access ในการจัดทำ
บัญชี พบว่า

ระดับการศึกษา นักบัญชีที่มีระดับการศึกษา ปวท. ปวส. ใช้โปรแกรม MS. Excel จำนวน ร้อยละ 25 MS. Word ร้อยละ 12.50 ปริญญาตรี ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 46.88 MS. Word ร้อยละ 9.37 Access ร้อยละ 6.25 และ ปริญญาโท ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 9.37

ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชีราชการ นักบัญชีที่มีประสบการณ์ 1-5 ปี จะใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 53.13 MS. Word ร้อยละ 12.50 Access ร้อยละ 3.12 นักบัญชีที่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 3.12 Access ร้อยละ 3.13 ผู้ที่มีประสบการณ์ 11-15 ปี ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 6.25 ประสบการณ์ 16-20 ปี ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 12.50 ประสบการณ์ 21-25 ปี ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 3.12 และ ประสบการณ์มากกว่า 25 ปี ร้อยละ 3.13

ตำแหน่งหน้าที่ อาจารย์อัตราจ้าง ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 18.75 MS. Word ร้อยละ 3.12 โปรแกรม Access ร้อยละ 3.13 เจ้าหน้าที่บัญชีใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 28.13 โปรแกรม MS. Word ร้อยละ 6.25 เจ้าหน้าที่งานการเงินและบัญชี 2 - 5 ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 9.38 โปรแกรม Access ร้อยละ 3.12 อาจารย์ 1 ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 9.37 และอาจารย์ 2 ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 15.62 โปรแกรม MS. Word ร้อยละ 3.13

หน่วยงานที่สังกัดวิทยาลัยเทคนิค ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 25.00 วิทยาลัยอาชีวศึกษา ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 12.50 วิทยาลัยสารพัดช่าง ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 6.25 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 6.25 MS. Word ร้อยละ 6.25 วิทยาลัยการอาชีพ ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 31.25 โปรแกรม MS. Word ร้อยละ 6.25 โปรแกรม Access ร้อยละ 6.25

การได้รับการอบรมการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง นักบัญชีที่เคยได้เข้ารับการอบรมการใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 25.00 โปรแกรม MS. Word ร้อยละ 3.12 โปรแกรม Access ร้อยละ 3.12 นักบัญชีที่ไม่เคยอบรม ใช้โปรแกรม MS. Excel ร้อยละ 56.25 ใช้โปรแกรม MS. Word ร้อยละ 9.38 ใช้โปรแกรม Access ร้อยละ 3.13

ตาราง 21 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบของปัญหาในด้านต่าง ๆ ในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง
จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

ปัญหา	หน่วยงานที่สังกัดวิทยาลัย					
	เทคนิค	อาชีวศึกษา	สารพัดช่าง	เกษตร	การอาชีพ	รวม
ด้านกระบวนการ	3.52 (มาก)	3.60 (มาก)	3.80 (มาก)	4.25 (มาก)	3.74 (มาก)	3.73 (มาก)
ด้านคู่มือ	2.23 (น้อย)	2.50 (ปานกลาง)	2.20 (น้อย)	3.00 (ปานกลาง)	2.98 (ปานกลาง)	2.68 (ปานกลาง)
ด้านการได้รับการสนับสนุน จากผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูผู้สอน	3.00 (ปานกลาง)	3.05 (ปานกลาง)	2.40 (ปานกลาง)	3.35 (มาก)	2.60 (ปานกลาง)	2.83 (ปานกลาง)
ด้านเทคโนโลยี	3.02 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	2.60 (ปานกลาง)	3.85 (มาก)	3.48 (ปานกลาง)	3.36 (ปานกลาง)
ด้านบุคลากร	3.18 (ปานกลาง)	2.83 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.25 (ปานกลาง)	3.44 (ปานกลาง)	3.25 (ปานกลาง)
รวม	3.00 (ปานกลาง)	3.08 (ปานกลาง)	2.80 (ปานกลาง)	3.52 (มาก)	3.25 (มาก)	3.17 (ปานกลาง)

จากตาราง 21 ปัญหาโดยรวมด้านกระบวนการมีปัญหามากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.73 อยู่ใน
ระดับมาก รองลงมา ด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย 3.36 ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.25 ด้านการได้รับ
การสนับสนุน จากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 2.83 และด้านคู่มือ มีค่าเฉลี่ย 2.68
อยู่ในระดับปานกลาง

จากการเปรียบเทียบของปัญหาในด้านต่างๆ ในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างจำแนกตาม
หน่วยงานที่สังกัด พบว่า ภาพรวมหน่วยงานที่มีปัญหามากที่สุดได้แก่ วิทยาลัยเกษตรและ
เทคโนโลยี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.52 รองลงมา วิทยาลัยการอาชีพ มีค่าเฉลี่ย 3.25 วิทยาลัย
อาชีวศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.08 วิทยาลัยเทคนิค มีค่าเฉลี่ย 3.00 และวิทยาลัยสารพัดช่างมีค่าเฉลี่ย
2.80 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมีปัญหามากที่สุด ในด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมาด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย 3.85 และด้านการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 3.35 ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.25 และด้านคู่มือ มีค่าเฉลี่ย 3.00

ส่วนวิทยาลัยการอาชีพมีปัญหาที่สุดในด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 3.74 รองลงมาด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย 3.48 ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.44 ด้านคู่มือ มีค่าเฉลี่ย 2.98 และด้านการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 2.60 และด้านคู่มือ มีค่าเฉลี่ย 2.98

วิทยาลัยอาชีวศึกษา มีปัญหาที่สุดในด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 3.60 รองลงมาด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย 3.50 การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 3.05 ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 2.83 และ ด้านคู่มือ มีค่าเฉลี่ย 2.50

วิทยาลัยเทคนิค มีปัญหาที่สุดในด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 3.52 รองลงมาด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.18 ด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย 3.02 การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 3.00 และ ด้านคู่มือ มีค่าเฉลี่ย 2.23

วิทยาลัยสารพัดช่าง มีปัญหาที่สุดในด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 3.80 รองลงมาด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.00 ด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย 3.60 การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 2.40 และ ด้านคู่มือ มีค่าเฉลี่ย 2.20

ตาราง 22 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบปัญหาในด้านต่างๆ ในการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง
จำแนกตามปีที่เริ่มดำเนินการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

ปัญหาในการจัดทำบัญชี	ปีที่เริ่มดำเนินการจัดทำบัญชี		
	พ.ศ. 2456	พ.ศ.2547	รวม
ด้านกระบวนการ	3.77 (มาก)	3.40 (ปานกลาง)	3.59 (มาก)
ด้านคู่มือ	2.61 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.01 (ปานกลาง)
ด้านการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร และครูในโรงเรียน	2.92 (ปานกลาง)	2.00 (น้อย)	2.46 (น้อย)
ด้านเทคโนโลยี	3.42 (ปานกลาง)	2.73 (ปานกลาง)	3.08 (ปานกลาง)
ด้านบุคลากร	3.19 (ปานกลาง)	3.77 (มาก)	3.48 (ปานกลาง)
รวม	3.18 (ปานกลาง)	3.06 (ปานกลาง)	3.12 (ปานกลาง)

จากตาราง 22 ในภาพรวมในระยะเวลา 2 ปี ที่จัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง จะมีปัญหาใน
ด้านกระบวนการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.59 รองลงมาด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.48 และด้าน
เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย 3.08 และ ปี พ.ศ.2546 มีปัญหามากกว่า ปี 2547 เมื่อพิจารณารายละเอียด
พบว่า

ในปี พ.ศ. 2546 คือปีที่เริ่มปฏิบัติจะมีปัญหาในด้านกระบวนการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.77
รองลงมา ด้านเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย 3.42 ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 3.19

ในปี พ.ศ. 2547 มีปัญหาในด้านบุคลากรในการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ย 3.77 รองลงมาด้าน
กระบวนการและด้านคู่มือ มีค่าเฉลี่ย 3.40

จากคำถามปลายเปิดพบว่านักบัญชีสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 มีปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

ปัญหาด้านกระบวนการ

1. การทำบัญชีเกณฑ์คงค้างไม่ใช่เรื่องง่ายๆ เหมือนเกณฑ์เงินสด เกณฑ์คงค้าง จะต้องมาทำเจ้าหนี้ ทำลูกหนี้ ทำค้างรับ ทำค้างจ่าย ซึ่งในระบบการทำบัญชีของราชการไม่เหมือนกับบริษัทไม่สมควรที่จะนำระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมาใช้ในระบบราชการเพราะระบบราชการจะต้องไม่ต้องคิดกำไรขาดทุน เนื่องจากไม่ได้ขายสินค้าให้กับใคร
2. ควรจัดอบรมสัมมนาแบบเชิงปฏิบัติการจริง (โดยให้สถานศึกษาแต่ละแห่งรวบรวมถึงข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการจัดทำบัญชีมานำเสนอ อาจเป็นรูปแบบของส่งเป็นแผ่นดิสก์เก็ต หรือรายงาน) เพื่อให้ผู้รับผิดชอบรวบรวมในภาพรวมทั้งหมด และจัดดำเนินการอบรมชี้แจงแนะนำแก้ไขปัญหาดังกล่าว เพราะปัญหาของแต่ละสถานศึกษาอาจมีไม่เหมือนกัน
3. เนื่องจากระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมีความละเอียดทำให้การปฏิบัติ ถ้ามีบุคลากรน้อยทำให้การทำงานล่าช้า
4. ระบบบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง มีขั้นตอนการเก็บรายละเอียดของเอกสารค่อนข้างเยอะ ทำให้การปฏิบัติงานต้องเป็นไปอย่างรอบคอบ และการประสานงานกับงานที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ต้องชัดเจน
5. การประสานงานกับเจ้าหน้าที่การเงิน และพัสดุ เป็นไปอย่างลำบาก
6. ควรมีการวางระบบงานที่เกี่ยวข้องตลอดขั้นตอน เช่น งานพัสดุ งานการเงิน งานบัญชี ไม่มีความสัมพันธ์กัน
7. มีระบบงานที่ซ้ำซ้อนทำให้เสียเวลาในการทำงาน ซึ่งเมื่อสรุปผลแล้วก็ออกมาเหมือนเดิม
8. ในการบันทึกบัญชีแต่ละรายการ จะมีบัญชีย่อยอีกมากทำให้ใช้ระยะเวลาเยอะ ซึ่งมีผลทำให้การส่งรายงานประจำเดือนล่าช้า
9. ในการบันทึกบัญชีแต่ละครั้งจะใช้เวลามากพอสมควร และต้องมีความละเอียดรอบคอบมากขึ้น จึงอยากจะได้โปรแกรมสำเร็จรูปเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีที่สมบูรณ์แบบที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งหมด
10. มีความเห็นว่าระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง มีความยุ่งยากกว่าเกณฑ์เงินสด ทั้งในด้านปฏิบัติและการนำไปใช้ในการรายงานยอดเงินการเก็บเอกสารที่ค่อนข้างจะยุ่งยาก อาจเป็นไปได้ว่าไม่มีความคุ้นเคยหรือมีความชำนาญการทำบัญชีแบบเกณฑ์เงินสดมากกว่า ซึ่งอาจจะต้องอาศัยเวลาใน

การศึกษาระบบนี้อีกระยะหนึ่ง ด้านบุคลากรในสถานศึกษาก็เป็นอุปสรรคเพราะปริมาณเอกสารของระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างมีมากกว่าเกณฑ์เงินสด แต่จำนวนบุคลากรมีเท่าเดิมทำให้การทำงานล่าช้า

11. บัญชีเกณฑ์คงค้างมีการทำงานที่ยุ่งยากหลายขั้นตอน ทำให้เกิดการล่าช้าในการทำงานกว่าบัญชีเงินสดมาก
12. เอกสารบัญชีมีมาก การบันทึกมีหลายขั้นตอน บางครั้งอาจตกหล่น ทำให้ยอดไม่เท่ากัน
13. บางครั้งยังลงบัญชีไม่ได้ เพราะไม่เข้าใจ และลงบัญชีซ้ำซ้อนเกินไป
14. มีรายการบางรายการที่เกิดขึ้น เช่น การแก้ไขและปรับปรุงบัญชีในกรณีที่ได้ปิดยอดในแต่ละเดือนแล้ว แต่ไม่พบปัญหาหรือข้อผิดพลาดภายหลัง ทำให้ไม่แน่ใจว่าได้ปรับปรุงถูกต้องหรือไม่ เพราะไม่สามารถสอบถามหรือติดต่อหน่วยงานที่ให้ความรู้เพิ่มเติมได้เลย
15. กรมศุลกากรจะจัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี เพื่อสะดวกในการบันทึกบัญชีและสรุปรายงานการเงินได้รวดเร็วขึ้น
16. ปริมาณงาน รายละเอียดเยอะมากๆ ทำงานไม่ทัน บางครั้งต้องรอเอกสารทางการเงิน เช่น ใบเสร็จรับเงิน เนื่องจากผู้ขายไม่มารับเช็ค Statement มาช้า
17. การตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน หรือของหน่วยตรวจสอบภายในก็คือน่าจะเข้าใจดีว่าระบบเกณฑ์คงค้างเป็นอย่างไร ทำไมต้องเร่งรัดให้ส่งภายในเวลาที่กำหนดด้วย ซึ่งระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างเป็นระบบใหม่
18. ระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างสามารถตรวจสอบได้ง่าย
19. ดำเนินการตรวจสอบได้ง่ายถูกต้องและรวดเร็ว
20. ควรมีการกำหนดขอบเขตและเกณฑ์การตรวจสอบได้ชัดเจน
21. จะมีปัญหาเพราะเอกสารจะเพิ่มมากขึ้น การควบคุมจะล่าช้าเกณฑ์เงินสด เพราะทำไม่คอยทัน
22. ก่อนข้างตรวจสอบยาก
23. ต้องการให้มีการตรวจสอบทุกปีจากสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน คำแนะนำจากส่วนการควบคุมภายในของสำนักงานการอาชีวศึกษา และควรตั้งกรรมการตรวจสอบจากหลายฝ่าย
24. ปัญหาด้านชั่วโมงสอนมากจึงไม่มีเวลาตรวจสอบงาน
25. ไม่คิดว่าระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างจะต้องมาใช้ในระบบบริหารราชการเลย ไม่ใช่ว่าจะยึดติดกับบัญชีเงินสด แต่บัญชีเกณฑ์คงค้างนำใช้กับบริษัท หรือร้านค้ามากกว่าเพราะบัญชี

เกณฑ์คงค้างมีเอกสารมากไม่ว่าจะนำไปสำคัญ ณ ลงบัญชีก็เพิ่มการใช้ทรัพยากรมากขึ้น ทำให้รัฐสิ้นเปลืองมากขึ้น และยังมีเอกสารมากขึ้นอีกด้วย และเสียเวลาอีกด้วย

26. การจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างดีสำหรับหน่วยงานภาคเอกชน ที่ต้องการทราบต้นทุนกำไรขาดทุน แต่ถ้าในส่วนของภาครัฐ วิทยาลัยต่าง ๆ มีต้นทุน แต่ไม่มีกำไรและขาดทุนคิดว่าเกณฑ์คงค้างนี้ เหมาะสมที่จะใช้ในภาครัฐหรือเปล่า

27. รายละเอียดบัญชีย่อยมากไม่สามารถจัดทำได้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามแบบที่กรมกำหนด

28. ปฏิบัติงานไม่ต่อเนื่อง

29. ควรมีอิสระในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะทำด้วยมือหรือเครื่องคอมพิวเตอร์ ขอให้งานออกมาสำเร็จและตรวจสอบได้ตรงตามเวลา ไม่ควรบังคับให้ใช้แบบฟอร์มกรมบัญชีกลาง เพราะว่าได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปออกงบเรียบร้อยแล้ว ทำให้เสียเวลาที่จะพิมพ์ลงในฟอร์มที่กรมบัญชีกลางกำหนด

ข้อเสนอแนะด้านกระบวนการ

กรมบัญชีกลางควรมีโปรแกรมสำเร็จรูปให้ทุกหน่วยงาน เพื่อที่จะได้ปฏิบัติในทางเดียวกันและ กรมบัญชีกลางควรมีการพัฒนาระบบงานให้ดีขึ้นกว่าเดิม

ปัญหาด้านคู่มือ

1. คู่มือและเอกสารก็เป็นตัวอย่างในการทำบัญชีที่ละเอียดดี
2. กรณีตัวอย่างบางข้อ ไม่ชัดเจน และกรณีปัญหาบางข้อไม่มีในตัวอย่างในคู่มือ
3. คู่มือและเอกสารที่ได้รับในการอบรมการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างมีเพียงพอ ให้

ศึกษากรณีการบันทึกบัญชีรายการต่าง ๆ

4. ควรจัดทำเผยแพร่ และทั่วถึงผู้ที่ปฏิบัติงานด้านบัญชีดูแล
5. คู่มือในการทำบัญชีเกณฑ์คงค้างของกรมบัญชีกลาง ออกมาเป็นแบบกลางๆ และบางหน่วยงานที่มีรายละเอียดมากๆ ก็ไม่สามารถจะนำมาเป็นตัวอย่างได้ เอกสารในการทำบัญชีมีมาก
6. บางรายการไม่ได้ลงบัญชี
7. ควรมีการจัดทำทุกปี

ข้อเสนอแนะด้านคู่มือ

ควรมีคู่มือที่มีเนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์มีพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ความละเอียดสะดวกแก่การค้นหาค้นอ่านแล้วเข้าใจง่าย มีตัวอย่างหลากหลายครอบคลุม

ปัญหาด้านสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

1. ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณซื้อโปรแกรมสำเร็จรูป
2. ผู้บริหารควรจัดตั้งคณะกรรมการภายในสถานศึกษาช่วยเหลืองานด้านบัญชี และทำการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ
3. ไม่มีครูมาช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน
4. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญทางด้านบัญชีและการเงิน
5. ผู้บริหารไม่มีความรู้ระเบียบงานคลัง และระบบการเบิกจ่ายเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะด้านสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนด้านอุปกรณ์และงบประมาณมากกว่าเดิม มีการจัดการองค์กร และมีนโยบายจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานช่วยเหลือตรวจสอบงานด้านบัญชี

ปัญหาด้านเทคโนโลยี

1. น่าจะมีการพัฒนาโปรแกรมการทำบัญชีเกณฑ์คงค้างที่ได้มาตรฐานมาใช้ เพื่อที่จะได้ให้การทำบัญชีออกมาสะดวกรวดเร็วและถูกต้อง
2. ควรจัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปในการจัดทำบัญชีของหน่วยงานราชการ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติในทางเดียวกัน
3. คอมพิวเตอร์ไม่ทันสมัย
4. ต้องการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อพัฒนางาน และควรมือบรมด้าน โปรแกรม

ข้อเสนอแนะด้านเทคโนโลยี

ควรมีคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ช่วยในการทำงาน และมีโปรแกรมสำเร็จรูปด้านบัญชีช่วยในการปฏิบัติงานจนครบกระบวนการ

ปัญหาด้านบุคลากร

1. เนื่องจากเจ้าหน้าที่บัญชีมีอยู่ 1 คน และต้องทำหน้าที่มากกว่าเจ้าหน้าที่บัญชี คือมีหลายหน้าที่ เพราะเนื่องจากสถานศึกษาไม่มีงบประมาณในการจะมาจ้างเจ้าหน้าที่เพิ่ม จึงทำให้การลงบัญชีเกณฑ์คงค้างซึ่งยากและซับซ้อนกว่าเกณฑ์เงินสดเป็นไปอย่างล่าช้า บุคลากรรับผิดชอบงานหลายด้าน ไม่คล่องตัวในการทำงาน
2. จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรหลายคนในการทำบัญชี

3. ปฏิบัติงานบัญชีแต่ละสถานศึกษาควรมีอย่างน้อย 2 ท่านเนื่องจากรายละเอียดค่อนข้างมาก และให้เป็นผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับงานบัญชีโดยตรง ไม่ควรให้มีงานพิเศษอื่น เช่น ปฏิบัติงานสอน จะทำให้การจัดส่งรายงานประจำเดือนล่าช้าไม่เป็นปัจจุบัน

4. มีการอบรมให้ความรู้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์

5. ต้องให้ความรู้เพิ่มเติม และมีการฝึกอบรมบ่อย ๆ เพราะจะได้นำเสนอปัญหาของแต่ละหน่วยงานไม่เหมือนกัน ควรจะนำมาซักถามและช่วยกันแก้ไขเป็นครั้งคราวไป

6. จะต้องมีกรอบเป็นระยะ เพราะการบันทึกบัญชีบางครั้งปัญหาจะไม่ซ้ำกัน และก็จะไม่มีในหนังสือ การแก้ปัญหาต่างๆ จะเป็นการใช้ประสบการณ์เดิมช่วย ถ้ามีการอบรมก็จะเป็นการช่วยให้ระบบบัญชีมีประสิทธิภาพมากขึ้น

7. ขาดทักษะในการปฏิบัติงาน

8. ต้องการให้มีการอบรมทุกปีเกี่ยวกับงานบัญชี และการรายงานต่างๆ

9. บุคลากรมีไม่เพียงพอ เนื่องจากทางวิทยาลัยไม่มีเจ้าหน้าที่ ก.พ. ที่ทำหน้าที่หัวหน้างานบัญชี มีเพียงตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราว 1 อัตรา และข้าราชการประจำที่เป็นหัวหน้างานบัญชี ซึ่งมีชั่วโมงสอนมากจึงไม่มีเวลาทบทวนและตรวจสอบงาน เนื่องจากจะต้องแบ่งเวลาไปเตรียมการสอน

10. เพิ่มจำนวนบุคลากร จัดอบรมเป็นระยะเนื่องจากอาจมีการเปลี่ยนบุคลากร

11. จัดอบรมสัมมนา เฉพาะการจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างโดยตรง (มิใช่ว่าใน 3 วัน อบรมเกี่ยวกับเรื่องอื่นๆ 2 1/2 วัน อบรมบัญชี เหมือนที่จัดขึ้นที่พิษณุโลก มีเวลาให้การบัญชีไม่ถึง 20 เปอร์เซ็นต์ของเวลาการสัมมนาทั้งหมด) และอบรมเรื่องความรู้ทั่วไป ความสามารถ ข้อบกพร่องของผู้บริหารซึ่งไม่ตรงประเด็นกับทำจริงที่ว่าอบรมเรื่องบัญชีเกณฑ์คงค้าง การอบรมมีเวลาน้อย การนำเสนอแบบเร่งรีบ วิทยากรมีความรู้ความสามารถมากแต่ให้เวลาน้อยเกินไป

12. ให้มีการจัดอบรม มีความถี่ในการอบรมมากกว่านี้ เนื่องจากบางครั้งได้บันทึกผิดพลาดเนื่องจากบางรายการ ไม่มีในหนังสือคู่มือ

13. ควรจะมีการจัดอบรมเรื่องการจัดทำบัญชีอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้นำมาพัฒนาปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

14. อยากจะให้มีการฝึกอบรม การบริหารคน การเงินการบัญชีตามระบบเกณฑ์คงค้างอีกเนื่องจากเจ้าหน้าที่บางท่านมารับหน้าที่ใหม่ หลังจากที่กรมจัดฝึกอบรมไปแล้ว จึงทำให้เจ้าหน้าที่ใหม่ ยังไม่เข้าใจเท่าที่ควร

15. ไม่มีผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีในสถานศึกษา

16. ควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการบัญชีภายในสถานศึกษา

17. เปลี่ยนแปลงบุคลากรบ่อยทำให้เสียเวลาในการศึกษา งาน ทำให้งานล่าช้า
18. ต้องการให้หน่วยงานรับผิดชอบ เข้ามาอบรมเชิงปฏิบัติการให้ในสถานศึกษาทุกปี
19. นักบัญชีที่มีอายุมาก ไม่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ ไม่สามารถนำเสนองบการเงินด้วยตนเองจะต้องมีเจ้าหน้าที่มาทำให้ตลอดเวลา
20. สอนทั้งวันเหนื่อยมากต้องเอางานกลับไปทำที่บ้าน
21. ควรมีการทำงานด้านเดียวไม่ควรมีงานสองด้าน เพราะทำให้เกิดความยุ่งยาก
22. ควรลดงานสอนลงบ้าง

ข้อเสนอแนะด้านบุคลากร

ควรจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับปริมาณงานทางด้านบัญชี และควรมีการพัฒนาบุคลากรโดยส่งเข้ารับการอบรมอย่างทั่วถึง

ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ SWOT

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักบัญชีในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3 ที่มีต่อการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง ผู้ศึกษาวิเคราะห์ SWOT analysis

การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

ปัจจัย	จุดแข็ง (STRENGTH)	จุดอ่อน (WEAKNESS)
คู่มือ	- คู่มืออ่านง่าย มีตัวอย่างชัดเจน	- มีตัวอย่างไม่ชัดเจน - เนื้อหาไม่ครบถ้วน - คำอธิบายด้านจัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชียังไม่เข้าใจ
สนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา	- ผู้บริหารสนับสนุนเบิกค่าปฏิบัติการนอกเวลาราชการ - สนับสนุนการโอนเงินทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ - วางระบบอิเล็กทรอนิกส์และระบบเครือข่ายในสถานศึกษา - สนับสนุนให้พนักงานเข้ารับกา	- ไม่มีการตั้งงบประมาณสนับสนุนงานบัญชี - ไม่มีการตั้งงบประมาณสนับสนุนจัดซื้อโปรแกรมสำเร็จรูป - ไม่ได้จัดคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือและบริการแก่ผู้ปฏิบัติ

ปัจจัย	จุดแข็ง (STRENGTH)	จุดอ่อน (WEAKNESS)
	<p>รอบรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ด้านบัญชีและด้านโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีสามารถช่วยเหลือผู้จัดทำบัญชีปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว 	<p>งานบัญชี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการรองรับการจัดซื้อจัดจ้าง
สนับสนุนจากครูผู้สอน	<ul style="list-style-type: none"> - ครูผู้สอนบางแห่งมีความรู้และให้การสนับสนุนเขียนโปรแกรมเพื่อช่วยงานด้านบัญชี - บางวิทยาลัยมีครูบัญชีช่วยเหลือในงานด้านบัญชี 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูบัญชีส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความช่วยเหลืองานด้านการบัญชี
เทคโนโลยี	<ul style="list-style-type: none"> - มีคอมพิวเตอร์ใช้งานเพียงพอ - เครื่องคอมพิวเตอร์และเครื่องพิมพ์ทำงานได้เร็ว 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีโปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านบัญชี - เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานมีขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน - ขาดคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ - ขาดงบประมาณสนับสนุน
บุคลากร	<ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรในสถานศึกษาที่สังกัดวิทยาลัยเทคนิคจะได้รับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีอยู่เป็นประจำเพราะมีความพร้อมด้านบุคลากรสูงกว่าสถานศึกษาสังกัดอื่น - บุคลากรที่เป็นสถานศึกษาที่เปิดสอนด้านวิชาการบัญชีบางแห่งมีความพร้อมด้านการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปงานบัญชี 	<ul style="list-style-type: none"> - มีผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีน้อยเกินไป - ผู้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ - ปฏิบัติงานแทนกันไม่ได้ - ไม่มีคณะทำงานที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษา - บุคลากรกลัวต่อการเปลี่ยนแปลงระบบใหม่

การวิเคราะห์โอกาสและข้อจำกัดของการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง

ปัจจัย	โอกาส (OPPORTUNITY)	ข้อจำกัด (THREAT)
คู่มือ	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำคู่มือทางเว็บไซต์ - โหลดข้อมูลคู่มือระหว่างหน่วยงานได้ - กรมบัญชีกลางวางระบบบัญชีโดยใช้คอมพิวเตอร์มาช่วยให้การจัดทำบัญชี 	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำตามกฎระเบียบการคลังไม่ได้คำนึงถึงหน่วยงานย่อย - กรมบัญชีกลางเป็นผู้จัดพิมพ์ซึ่งบางครั้งจะไม่ได้คำนึงถึงบางหน่วยงานที่มีปัญหาไม่เหมือนกัน - นโยบายเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้คู่มือเปลี่ยนแปลงไปด้วย
สนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนให้ผู้บริหารอบรมสัมมนางานด้านการคลังเป็นประจำทุกปี 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีความรู้ด้านบัญชีทำให้ขาดความเข้าใจในการบริหารงบประมาณ - ผู้บริหารไม่เข้าใจระเบียบงานด้านการคลังเท่าที่ควร
สนับสนุนจากครูผู้สอน	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาส่งครูไปอบรมความรู้เรื่องการบัญชีราชการ - พัฒนาส่งครูไปอบรม โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูผู้สอนปฏิบัติงานหลายหน้าที่ควรทำงานสอนหรือด้านงานจัดทำบัญชีด้านเดียวเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน
เทคโนโลยี	<ul style="list-style-type: none"> - กรมบัญชีกลางควรมีโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้งานด้านบัญชี - ปรึกษาปัญหาด้านบัญชีในเว็บบอร์ดของกรมบัญชีกลางหรือหน่วยงานต้นสังกัด - โหลดโปรแกรมสำเร็จรูปการบัญชีจากส่วนกลางได้ - สร้างเครือข่ายในงานด้านการบัญชี การเงินและพัสดุ 	<ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณจำกัดวิทยาลัยที่สังกัดวิทยาลัยการอาชีพได้รับ - งบประมาณด้านการพัฒนาเทคโนโลยีน้อย - งบประมาณด้านนี้สูงมาก

ปัจจัย	โอกาส (OPPORTUNITY)	ข้อจำกัด (THREAT)
บุคลากร	- ส่งบุคลากรเข้าอบรมเพื่อพัฒนา หน่วยงานให้ดีขึ้น	- สถานศึกษาสังกัดวิทยาลัยการ อาชีพมีบุคลากรปฏิบัติงานด้าน บัญชีไม่เพียงพอ - กรมบัญชีกลางจัดให้มีการ อบรมน้อยเกินไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved